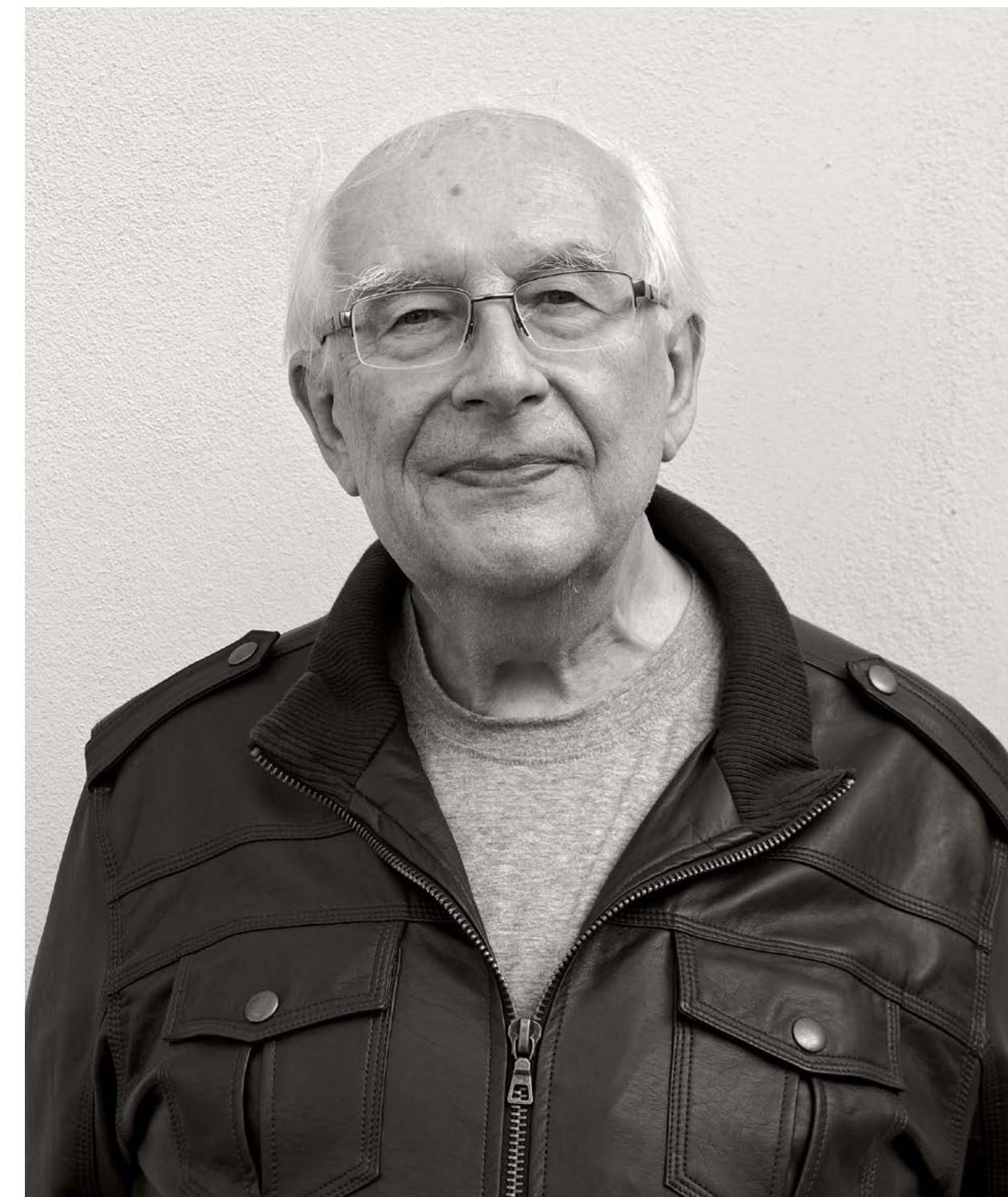

Obnovení muzea v Rýmařově

Jednou z nejkomplicovanějších otázek, které musí řešit neprofesionální archeologové, je otázka příštího uložení výsledků jejich archeologického bádání a tím i jejich zpřístupnění veřejnosti i ostatním odborníkům. Nejčistější, ale zároveň nejkomplicovanější způsob řešení spočívá ve vytvoření muzea v regionu jejich působení. Ne každý neprofesionální archeolog tento úkol zvládne. Hodně totiž záleží na době, v níž tento badatel žije, platné legislativě a hlavně na mezilidských vztazích. Tyto okolnosti se vzájemně prolínají a jejich řešení tím bývá nesmírně komplikované. Nejinak tomu bylo i případě rýmařovského archeologického kroužku.

V Rýmařově samotném takové regionální muzeum kdysi existovalo. Založil je podnikatel, starosta a mecenáš Wilhelm Ludwig v roce 1901 a umístil je do přízemí radnice. Po druhé světové válce bylo německé obyvatelstvo z Rýmařovska odsunuto a sbírky původního muzea byly z drtivé většiny rozkradeny a zničeny. Torzo dochovaných sbírek se mělo stát základem

Mgr. Jiří Karel v roce 2019.

Pohled do expozice historie hornictví 2007.

Pohled do expozice archeologie 2019.

plávaného Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově, kterému v roce 1955 město přidělilo několik místností domu na náměstí Míru 6, v němž dnes muzeum sídlí. Na konci padesátých let však bylo založení muzea zamítnuto, část sbírek byla jako mírně poškozená zlikvidována, předměty náboženského charakteru vyhozeny a zbylý sbírkový fond rozvezen do ostatních muzeí, zejména do muzea v Bruntále.

Od počátku šedesátých let minulého století proto následoval organizovaný sběr nových předmětů, který iniciovali učitelé základních škol Mgr. Jiří Karel a Roman Icha. V letech 1969 až 1991 se k tomu ještě uskutečnily archeologické průzkumy vedené Mgr. Jiřím Karlem, PhDr. Vladimírem Gošem, CSc. a Ing. Jaromírem Novákem, jejichž mimořádně početné nálezy se poté staly součástí sbírek archeologie (kolem 29000 předmětů) obnoveného muzea.

Archeologické nálezy byly v roce 1987 alespoň ve skromné míře vystaveny v nové škole v Síni tradic, která byla tehdy politicky přijatelná.

K zásadnímu zlomu dochází po roce 1989, kdy se nové vedení města v čele se starostou Ing. Miroslavem Slovákem rozhodlo podpořit myšlenku obnovení městského muzea, které městská rada schválila v roce 1991. Muzeum dostalo k dispozici původně slíbené prostory v domě na náměstí Míru 6 (bývalého Domu pionýrů a mládeže). Mgr. Jiří Karel spolu s kolegy a přáteli ihned založili Společnost pro obnovu městského muzea v Rýmařově (SOMMR), aby mohli zahájit rozsáhlou rekonstrukci, na kterou od města obdrželi částku 80000,- Kč – dvě třetiny částky za prodej rýmařovské pomníkové sochy J. V. Stalina. Při rekonstrukci pomáhala řada dobrovolníků a nadšenců, a to bezplatně.

Muzeum bylo symbolicky otevřeno 26. listopadu 1992 výstavou dříve zakázaného experimentálního fotografa Bohuslava Růžičky. V té době spadalo jako pobočka pod Muzeum v Bruntále. Jako regionální muzeum se osamostatnilo až 1. dubna 1996 a Mgr. Jiří Karel byl jmenován jeho vedoucím. Inventarizováno bylo přes 9400 sbírkových předmětů a v evidenci archeologie přibýlo dalších 11620 položek. Jednotlivé dlouhodobé expozice, na kterých Mgr. Jiří Karel spolupracoval s řadou odborníků, vznikaly postupně a za provozu v letech 1992 až 2002. Byly to „Rýmařovsko od pravěku do 19. století“, „Dolování na Rýmařovsku ve 13. až 20. století“ a „Geologie jižního Jesenicka“. Dva sály Mgr. Jiří Karel poskytl Volnému sdružení umělců Octopus, které v nich od roku 1992 začalo pořádat výstavy.

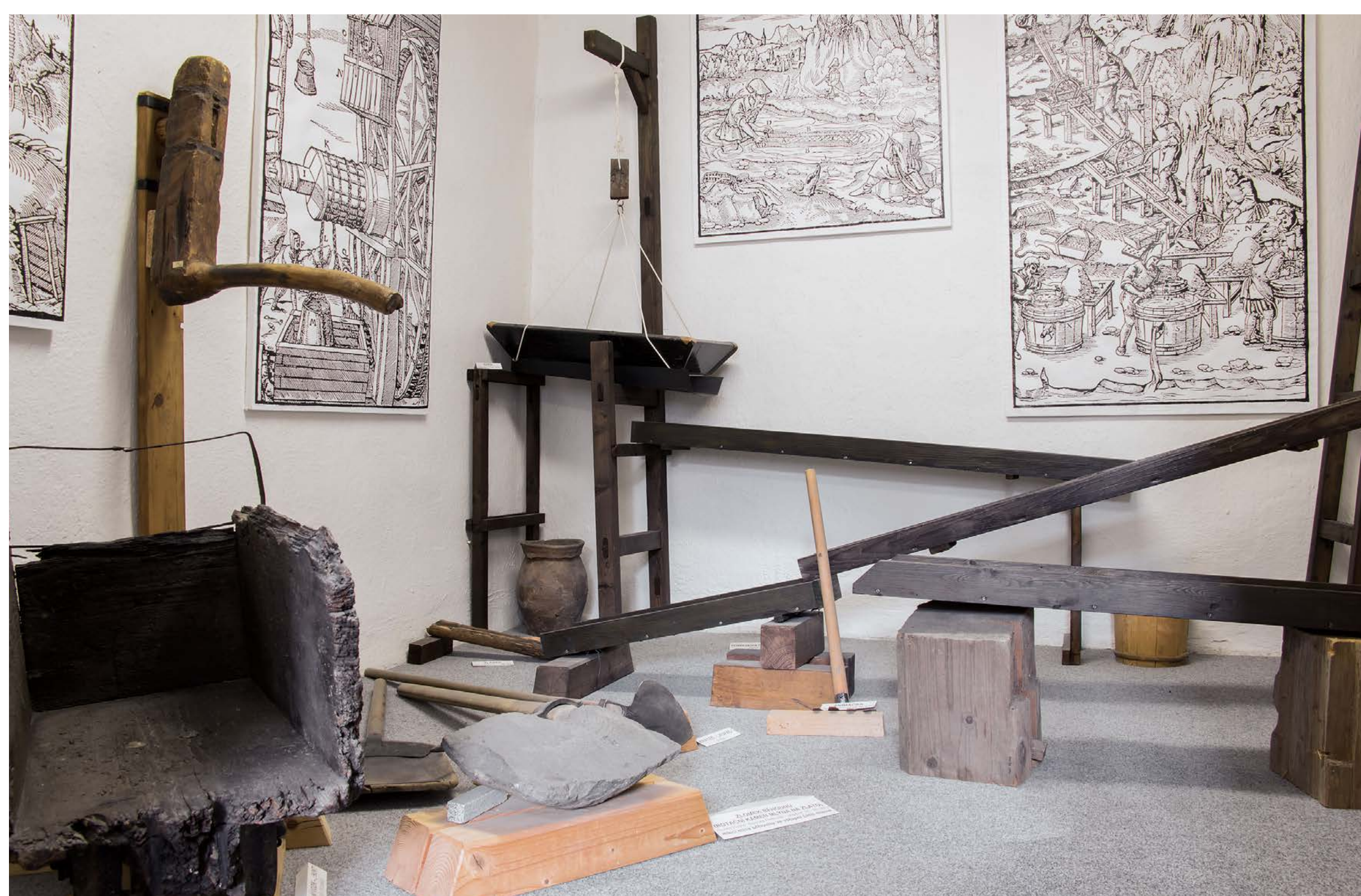
Vedoucím tohoto muzea byl Mgr. Jiří Karel od roku 1996 do roku 2002. V tom roce byl neoprávněně zbaven funkce a muzeu už jako příspěvkové organizaci nastaly časy, kdy do jeho vedení byly městem dosazovány nekompetentní osoby. Mgr. Jiří Karel v něm však i nadále působil jako odborný pracovník, historik a kustod archeologické sbírky, a to až do svého odchodu do penze. V současné době je situace v rýmařovském muzeu stabilizována a Mgr. Jiří Karel s ním nadále aktivně spolupracuje, věnuje se konzultacím s odborníky a studenty, popularizační i badatelské činnosti.

A nakonec ještě několik poznámek k archeologické části muzejní sbírky. Nejde jen o samotné archeologicky získané předměty pocházející z historického jádra města Rýmařova a z jeho okolí. Tuto sbírku doprovází rozsáhlá nalezová dokumentace, kterou protagonisté archeologických výzkumů dlouhodobě a pečlivě vytvářeli. O Rýmařově se mezi archeology středověku v ČR (a nejen tam) dobře ví, což je důsledkem jejich cíleného a vysoce odborného působení.

Městské muzeum Rýmařov v roce 2021 oslaví své 120. výročí založení. Kdyby nebylo osvíceného podnikatele a starosty Wilhelma Ludwiga, neměl by Rýmařov své předválečné muzeum. Ve stejném roce muzeum oslaví také 30. výročí svého obnovení. To se stalo díky vzdělanému, aktivnímu, obětavému a nadšenému učiteli a historiku Mgr. Jiřímu Karlovi, který do Rýmařova přišel nedobrovolně a nerad a přesto mu zasvětil více než polovinu svého života. Jeho přínosem se má zabývat monumentální publikace shrnující dlouholeté bádání tohoto velkého člověka – velkého svým věděním, moudrostí a charakterem.

Současný pohled do archivu nalezových zpráv.

Pohled do expozice dějin hornictví 2019.

Pohled na Městské muzeum v Rýmařově 2018.